

TRANSFERRIINI LAHUSTUVAD RETSEPTORID, TRANSFERRIINI LAHUSTUVATE RETSEPTORITE JA FERRITIINI INDEKS

Lühendid	S,P-Transf-sR S,P-Transf-sR/Fer index
Mõiste	<p>Transferrini retseptorid (Transf-sR) on rakumembraani pinnal paiknevad transmembraansed valgud. Eriti rohkelt leidub neid erütropoetiliste rakkude membraanil.</p> <p>Transferrin on valk, mis seob ja transpordib rauda. Transferrini ja raua kompleks seondub rakkude pinnal transferrini retseptoriga ja selle kaudu siseneb raud raku. Transferrini retseptorid eralduvad rakupinnalt proteolüütilise lõhustumise toimele, muutudes transferrini lahustuvateks retseptoriteks vereringes. Ligikaudu 80% transferrini retseptoritest paikneb luuüdis erütropoeesi prekursorrakkude pinnal.</p> <p>Raku pinnal olevate transferrini retseptorite arv on pöördvõrdeline raua sisaldusega rakus. Kui raua tase on alanenud, siis toodavad rakud rohkem transferrini retseptoreid ja vereringesse vabaneb rohkem lahustuvaid transferrini retseptoreid.</p> <p>Ägeda faasi mediaatorid ei mõjuta transferrini lahustuvate retseptorite hulka veres.</p> <p>Transferrini lahustuvate retseptorite ja ferritiini indeks (S,P-Transf-sR/Fer index) on sensitiivseim marker rauapuuduse ja raua kasutamise häire, nt kroonilise haiguse aneemia, eristamiseks.</p>
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> - rauapuudus- ja kroonilise haiguse aneemia diferentsiaaldiagnostika hüpoferritineemia puudumisel - raua metabolismi ja erütropoeesi hindamine
Proovivõtu vahendid	Geeli- ja liitiumhepariiniga katsuti või geeli- ja hüübimisaktivaatoriga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Plasma/seerum: 15...25 °C 6 päeva, 2...8 °C 15 päeva, -20 °C 13 nädalat
Teostamise aeg ja koht	Tööpäeviti, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Meetod	Immuunturbidimeetria
Referentsvahemik	
Transf-sR	1,71...4,13 mg/l
Transf-sR/Fer indeks	Mehed: 0,9...3,4 Naised: 0,9...3,7
Tõlgendus	
Transf-sR ↑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rauapuudus ▪ intensiivistunud erütropoees ▪ polütsüteemia ▪ hemolüütiline aneemia ▪ talasseemia, hemoglobinopaatia
Transf-sR ↓	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kroonilise haiguse aneemia neerupuudulikkusega ▪ aplastiline anaemia ▪ luuüdi siirdamise järgselt
Transf-sR /Fer index ↑	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rauapuudus ▪ intensiivistunud erütropoees
Transf-sR/Fer index ↓	<ul style="list-style-type: none"> ▪ raua kasutamise häire ▪ kroonilise haiguse aneemia

Konsultatsioon	Piret Kedars, Svetlana Norman, Vaike Viia
HK hinnakirja koodid	66127
Kirjandus	<ul style="list-style-type: none">▪ Alan H.B. Wu (2006) Tietz Clinical Guide to Laboratory Tests, W.B. Saunders Company: 1066-1067▪ Roche Diagnostics (2003) Anemia Questions and Answers: 39-40▪ Reagendi kasutusjuhend Roche cobas Tina-quant Soluble Transferrin Receptor II 2021-07, V 2.0
Koostaja	Svetlana Norman, Piret Kedars